

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 17 октомври 2023 г.
(OR. en)

14285/23

CLIMA 483
ENV 1139
ONU 80
DEVGEN 182
ECOFIN 1054
ENER 551
FORETS 155
MAR 126
AVIATION 192

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13842/23
Относно:	Подготовка за 28-ата конференция на страните (COP28) по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) (Дубай, 30 ноември – 12 декември 2023 г.) – Заключение на Съвета

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета по горепосочената тема, одобрени от Съвета на неговото 3973-то заседание, проведено на 16 октомври 2023 г.

Подготовка за 28-ата конференция на страните (COP28) по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК)

(Дубай, 30 ноември – 12 декември 2023 г.)

– Заключение на Съвета –

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

НЕОТЛОЖНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА В ОБЛАСТТА НА КЛИМАТА

1. ИЗРАЗЯВА ДЪЛБОКА ЗАГРИЖЕНОСТ, че наблюдаваните последици от изменението на климата – от суши до наводнения, горски пожари и горещи вълни, наред с други – продължават да нарастват по целия свят, достигайки рекордни крайности, които засягат общности на всички континенти в контекста на рекордни нива на емисиите на парникови газове. Освен това ОТЧИТА със загриженост все по-голямото въздействие в силно уязвими райони, като например крайбрежните и планинските области и полярните региони. Във връзка с това ИЗТЪКВА, че е крайно неотложно да се засилят глобалните ответни действия за справяне с извънредната ситуация в областта на климата, като значително се ускори глобалното намаляване на емисиите на парникови газове от всички държави и се предприемат действия за адаптиране и устойчиво развитие като единствен начин за справяне с изменението на климата и гарантиране на по-добър стандарт на живот и просперитет за хората по света, опазвайки същевременно природата и екосистемите.
2. ПРИВЕТСТВА приемането на обобщаващия доклад въз основа на Шестия доклад за оценка на Междуправителствения комитет по изменение на климата (МКИК), ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО високата си оценка за работата на МКИК в контекста на 6-ия цикъл на оценка и ПОДЧЕРТАВА значимостта за политиката на неговите оценки на потенциални решения за действие.

3. ПРИПОМНЯ със загриженост основните констатации в този обобщаващ доклад, включително че i) мащабът на промените в климатичната система, причинени от антропогенни емисии, е безпрецедентен в историята на човечеството, ii) в резултат на причиненото от човека изменение на климата нарастват честотата, мащабът, пространственият обхват и продължителността на екстремните метеорологични явления във всеки регион по света, iii) въпреки напредъка, постигнат при планирането и осъществяването на адаптирането, съществуват пропуски и ограничения в това адаптиране и iv) понастоящем национално определените приноси (НОП), взети заедно, изобщо не са достатъчни, за да може целта за ограничаване на глобалното затоплянето до 1,5°C да остане постижима през 21-и век, като същевременно подчертава, че вече има осъществими, ефективни и евтини варианти за смекчаване на изменението на климата и за адаптиране към това изменение.
4. ОТБЕЛЯЗВА с голяма загриженост констатациите в последния доклад на Световната метеорологична организация за актуализиране на годишните и десетгодишните прогнози за климата в световен мащаб, в който се посочват рекордни равнища на температурите в световен мащаб през следващите пет години, като изчисленията показват 66% вероятност средната годишна температура в близост до повърхността между 2023 г. и 2027 г. да бъде с повече от 1,5°C над нивата от прединдустриалния период в продължение на най-малко една година.
5. ПОДЧЕРТАВА, че изменението на климата е част от тройна планетарна криза, която обхващаща също загубата на биологично разнообразие и замърсяването и чиито съставни кризи взаимно се подсилват. ПРИЗОВАВА за решения, които имат потенциала да се справят с няколко кризи едновременно, включително природосъобразни решения.
6. В този контекст СПЕШНО ПРИЗОВАВА за засилени действия и амбиции в световен мащаб през това изключително важно десетилетие в съответствие с докладите на МКИК: ограничаването на затоплянето до около 1,5°C изисква световните емисии на парникови газове да достигнат своя връх най-късно преди 2025 г. и да бъдат намалени с 43% до 2030 г. и с 60% до 2035 г. в сравнение с 2019 г.

7. **ОСЪЖДА ОТНОВО** най-категорично агресивната война на Русия срещу Украйна, която не само грубо нарушава международното право и причинява огромен брой жертви и неблагоприятно въздействие върху здравето, включително за цивилното население, но и води до непосредствени щети на природата и дългосрочно влошаване на състоянието на околната среда, създава рискове за ядрената безопасност и забавя така необходимите действия във връзка с изменението на климата. **НАБЛЯГА** на факта, че тази война, освен че подкопава глобалната сигурност и стабилност, има сериозни отрицателни вторични последици за енергетиката и продоволствената сигурност, особено в южната част на света, и че международната общност трябва да предприеме бързи и решителни действия срещу нея.

ЗАСИЛВАНЕ НА ДЕЙСТВИЯТА, АМБИЦИИТЕ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ПОДКРЕПАТА

8. В навечерието на COP28 **ИЗТЪКВА ОТНОВО**, че ангажирането на международната общност чрез силно многостранно сътрудничество, основано на правила, е от решаващо значение за постигането на успешни резултати в борбата с глобалното предизвикателство на изменението на климата.
9. **ИЗТЪКВА** възможностите, които действията в областта на климата предлагат не само за планетата и световната икономика по отношение на инвестиции и възможности за финансиране, конкурентоспособност, иновации, създаване на работни места и икономически растеж, но и за хората по отношение на по-добър стандарт на живот, здраве, достойни работни места, устойчиви продоволствени системи и достъпни цени на енергията.

10. ОТЧИТА, че при предприемането на действия в отговор на изменението на климата страните следва да зачитат, насърчават и вземат предвид своите съответни задължения в областта на правата на човека, правото на здравеопазване, правото на чиста, здравословна и устойчива околна среда, правата на коренното население, определени в Декларацията на ООН за правата на коренното население, местните общности, мигрантите, децата и младежите, хората с увреждания и хората в уязвимо положение, както и равенството между половете, овластяването на жените и момичетата и равнопоставеността на поколенията. ИЗТЪКВА, че публичното и приобщаващо участие, ангажиментът и достъпът до информация, включително за гражданското общество и различните заинтересовани страни, са от ключово значение за насърчаване на социалната справедливост, равнопоставеността и приобщаването в глобалния преход към неутралност по отношение на климата. ИЗТЪКВА ОТНОВО, че ЕС остава ангажиран с тези ценности. Във връзка с това ОТЧИТА работата на специалния докладчик по въпросите на утвърждаването и защитата на правата на човека в контекста на изменението на климата.
11. ПОДЧЕРТАВА, че както се посочва в докладите на МКИК, НОП и тяхното актуализиране и изпълнение продължават да бъдат крайно недостатъчни, за да може целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C да остане постижима, и ИЗТЪКВА със сериозна загриженост, че амбициите в световен мащаб трябва значително да се увеличат в съответствие с Парижкото споразумение.
12. ПРИПОМНЯ, че всички страни бяха настоятелно призовани да преразгледат и повишат целите за 2030 г. в своите НОП, както и да представят или актуализират дългосрочните си стратегии за развитие при ниски емисии на парникови газове (дългосрочните стратегии за развитие) според необходимото, за да ги приведат в съответствие с целта на Парижкото споразумение по отношение на температурата достатъчно време преди COP28. Дългосрочните стратегии за развитие следва да обхващат всички парникови газове и сектори и да бъдат съпътствани от конкретни политики и мерки за изпълнението им.

13. В този контекст ОТЧИТА решаващата роля на всички големи икономики за ограничаването на покачването на температурата в световен мащаб през това изключително важно десетилетие, както и през следващите десетилетия, и ПОДЧЕРТАВА, че всяка голяма икономика трябваше значително да е повишила амбицията на своя НОП след приемането на Парижкото споразумение, вече да е достигнала пика на емисиите на парникови газове или да е посочила, че ще направи това най-късно през 2025 г., или да е предвидила в своя НОП абсолютни цели за намаляване на емисиите на всички парникови газове за цялата икономика. Освен това ПОДЧЕРТАВА, че големите икономики трябваше да са представили или актуализирали дългосрочните си стратегии за развитие, включително целта за постигане на нулеви нетни емисии на парникови газове възможно най-скоро и най-късно до 2050 г., в съответствие със своите актуализирани НОП и при запазване на постижимостта на целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C.
14. ПОДЧЕРТАВА, че преходът към неутрална по отношение на климата икономика в съответствие с целта за 1,5°C ще изисква постепенното прекратяване на използването в световен мащаб на изкопаемите горива без технологии за улавяне и съхранение на въглерод и достигане на върха на тяхното потребление още през това десетилетие, за да се постигне необходимото смекчаване, определено от МКИК. Във връзка с това ПОДЧЕРТАВА, че е важно енергийният сектор да е преобладаващо свободен от използването на изкопаеми горива доста преди 2050 г. и да се постави като цел постигането на изцяло или преобладаващо декарбонизирана глобална енергийна система през десетилетието от 2030 г. нататък, в която няма място за нови производствени мощности на въглища, тъй като в този сектор вече има широко достъпни ефективни от гледна точка на разходите мерки за нулеви емисии, които осигуряват множество ползи, наред с другото, за устойчивото развитие, човешкото здраве и качеството на въздуха, създаването на работни места и енергийната сигурност. Освен това ПОДЧЕРТАВА, че в ограничена степен има технологии за намаляване на емисиите, които не нанасят значителни вреди на околната среда, и те трябва да се използват за намаляване на емисиите главно от сектори, в които това е трудно, както и че технологиите за поглъщане трябва да допринасят за постигането на отрицателни емисии в световен мащаб, и ИЗТЪКВА, че те не следва да се използват за забавяне на действията в областта на климата в сектори, в които са налице осъществими, ефикасни и ефективни от гледна точка на разходите алтернативи за смекчаване, особено през това изключително важно десетилетие. ПРИЗОВАВА за постепенно премахване във възможно най-кратък срок на субсидиите за изкопаеми горива, които не са насочени към справяне с енергийната бедност или справедливия преход.

15. НАСЪРЧАВА работата за постигане на съгласие по цели и задачи за 2030 г., съвместими с целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C, за бързо повишаване на енергийната ефективност и ускоряване на използването на енергия от възобновяеми източници. Във връзка с това ПРИЗОВАВА да бъдат предприети действия в световен мащаб за утрояване на инсталираните мощности за енергия от възобновяеми източници до 11 TW и за удвояване на темпа на повишаване на енергийната ефективност до 2030 г. при зачитане на националния енергиен микс на всяка държава. Тези цели трябва да вървят ръка за ръка с икономии на енергия и постепенното преустановяване на производството и потреблението на енергия от изкопаеми горива, което следва да бъде прието от COP28, като същевременно се работи с развиващите се страни, включително чрез изграждане на капацитет и предоставяне на техническа и финансова помощ от всички източници, за преодоляване на предизвикателствата и обезпечаване на ползите от прехода, включително по отношение на достъпа до енергия и енергийната сигурност.
16. ПОДЧЕРТАВА констатациите на МКИК в неговия 6-и цикъл на оценка, че необходимите мерки за смекчаване на изменението на климата, свързани с енергията, следва да бъдат придружени от мерки, свързани с материалите, като например ефективно използване на материалите и кръгова икономика.
17. ПРИВЕТСТВА съгласието относно основните елементи на необходимата законодателна уредба, предложена посредством пакета „Подготвени за цел 55“, които ще позволят на Европейския съюз да изпълни своя НОП и да намали нетните си емисии на парникови газове с най-малко 55% до 2030 г. спрямо равнищата от 1990 г., както и да постигне неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. и да се стреми към отрицателни емисии след това. ОТБЕЛЯЗВА, че според оценките на Комисията, когато бъде изцяло приложена, законодателната рамка „Подготвени за цел 55“ би могла да предостави възможност на ЕС и неговите държави членки до 2030 г. да преизпълнят целта на ЕС за нетно вътрешно намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55% в сравнение с равнищата от 1990 г.
18. ПРИВЕТСТВА представената на РКООНИК актуализация на НОП на Европейския съюз и неговите държави членки, която отразява основните елементи на „Подготвени за цел 55“ в информацията, необходима за яснота, прозрачност и разбиране, в съответствие с взетите на COP26 и COP27 решения в отговор на спешната необходимост от действия през настоящото десетилетие.

19. ПОСОЧВА, че ЕС ще определи следващата си цел в областта на климата в съответствие с Европейския закон за климата. ПРИПОМНЯ, че за тази цел най-късно в срок от 6 месеца след първия глобален преглед Европейската комисия ще направи законодателно предложение, по целесъобразност, въз основа на подробна оценка на въздействието.
20. ОТЧИТА нарастващото значение на това всички страни да подобрят капацитета си за адаптиране, да изградят устойчивост и да намалят уязвимостта си спрямо изменението на климата, и ПОДЧЕРТАВА централната роля на всеобхватните, приобщаващи и ефективно прилагани национални стратегии и планове за адаптиране.
21. ПОДЧЕРТАВА нарастващите усилия от страна на ЕС и неговите държави членки за предотвратяване на рисковете, произтичащи от изменението на климата, на национално и международно равнище, както е отразено във формулирането и прилагането на стратегии и планове за адаптиране от всички държави членки, като адаптирането се интегрира в съответните секторни политики на ЕС, укрепването на европейската мисия „Адаптиране към изменението на климата“ и изпълнението на Стратегията на ЕС за адаптиране. ОЧАКВА европейската оценка на риска, свързан с климата, която ще помогне за определяне на свързаните с адаптирането приоритети на политиките в Европа и разработването на политики в чувствителни по отношение на климата сектори.
22. ИЗТЪКВА ОТНОВО значението на международното измерение в Стратегията на ЕС за адаптиране, като подчертава подкрепата на ЕС за международната устойчивост и подготвеност по отношение на климата, разработването на политики и стимули за насърчаване на устойчиви на климатичните изменения инвестиции и целева подкрепа за държавите партньори, особено за дейности, които подпомагат изпълнението на различните етапи от цикъла на политиката за адаптиране (оценка на риска, планиране, изпълнение, мониторинг, оценка и извличане на поуки).
23. ПРИЗОВАВА всички страни да положат по-големи усилия за интегриране на адаптирането и устойчивостта към изменението на климата в необходимите съществуващи политики, програми и дейности във всички съответни сектори, тъй като тези усилия са от решаващо значение за противодействие на нарастващите заплахы, произтичащи от изменението на климата.

24. ПОДЧЕРТАВА, че ограничаването на повишението на средната температура в световен мащаб до 1,5°C ще бъде от съществено значение за предотвратяването, свеждането до минимум и справянето с бъдещи загуби и щети, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата.
25. ПОДЧЕРТАВА, че нито едно от средствата за реагиране няма да бъде достатъчно за предотвратяването, свеждането до минимум и справянето със загубите и щетите, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата. Във връзка с това ПРИЗНАВА, че много държави, институции и заинтересовани страни вече участват във финансирането на мозайка от решения за ответни действия при загуби и щети. ОТЧИТА, че е необходимо съществуващите договорености за финансиране да бъдат укрепени, за да се подобрят ответните действия при загуби и щети, причинени от неблагоприятните последици от изменението на климата, и да се преодолеят съществуващите най-важни пропуски, свързани с предприемането на действия и предоставянето на подкрепа в случай на загуби и щети. Във връзка с това ОТБЕЛЯВА, наред с другото, потенциала на многостранните банки за развитие и международните финансови институции, включително Групата на Световната банка, Международния валутен фонд и Европейската инвестиционна банка, да допринесат за договореностите за финансиране за ответни действия при загуби и щети.
26. ИЗТЪКВА ОТНОВО силната подкрепа на ЕС за призива на генералния секретар на ООН за всеобщо покритие на животоспасяващите системи за ранно предупреждение в рамките на следващите пет години чрез инициативата за свързаните с климата рискове и за системите за ранно предупреждение (CREWS) и инструмента за финансиране на системни наблюдения (SOFF), както и чрез инициативата „Глобален щит срещу рисковете, свързани с климата“ на V20/G-7, с цел по-голяма защита на уязвимите населения и държави чрез предоставяне и улесняване на значително повече и по-добре предварително договорено финансиране за борба с бедствията. ПОЕМА АНГАЖИМЕНТ да подкрепи тези усилия, включително чрез увеличаване на финансирането и застраховането срещу рискове, свързани с природни бедствия и изменението на климата (CDRFI) и постигане на систематичност, съгласуваност и устойчивост на глобалната архитектура на CDRFI.
27. ОЧАКВА обсъждането на заключенията относно финансирането на борбата с изменението на климата на заседанието си на 17 октомври 2023 г.

28. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО твърдия ангажимент на ЕС и неговите държави членки за постигането на колективната цел за мобилизиране на 100 милиарда щатски долара за финансиране на борбата с изменението на климата до 2025 г. в контекста на съдържателни действия за смекчаване и прозрачност на изпълнението, ОЧАКВА тази цел да бъде постигната през 2023 г. и НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА всички останали заинтересовани държави да увеличат усилията си в това отношение. ПРИЗОВАВА всички партньори от всички региони, които са в състояние да направят това, включително правителства, международни финансови институции, служби на ООН и междуправителствени организации и други двустранни и многостранни институции, включително неправителствени организации и частни източници, да предоставят по-голяма и допълнителна подкрепа за действията в областта на климата, включително за ответни действия при загуби и щети, както и да набележат нови и иновативни източници на финансиране, включително от сектора на изкопаемите горива, с цел подкрепа за най-уязвимите държави при смекчаването на изменението на климата и изграждането на устойчивост спрямо него.
29. ПРИВЕТСТВА резултатите от срещата на върха за нов глобален пакт за финансиране, който ще допринесе за актуализиране на международната система за финансиране и ще мобилизира допълнителни финансови ресурси за борба с бедността и за по-добро справяне с глобалните предизвикателства в областта на климата и биологичното разнообразие. ВЗЕМА ПРЕДВИД резултатите от конференцията за набиране на нови средства за Зеления фонд за климата.

ПОСТИГАНЕ НА РЕЗУЛТАТИ В ДУБАЙ

30. ПОДЧЕРТАВА колко важно е първият глобален преглед на COP28 в Дубай, като опора на цикъла на амбиция по Парижкото споразумение, да приключи успешно, с амбициозни и ориентирани към бъдещето резултати, които да набележат пътища и възможности за развитие, което съчетава борбата с изменението на климата и устойчивостта и което запазва постижимостта на целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C, включително с конкретни препоръки за засилени, балансирани, незабавни, трансформиращи и амбициозни действия за смекчаване и адаптиране преди и след 2030 г. във всички системи, както и за привеждане на световните финансови потоци в съответствие с целите на Парижкото споразумение. Във връзка с това ПРИЗОВАВА резултатите от първия глобален преглед да дадат на страните и заинтересованите участници, които не са страни по РКООНИК, конкретни сигнали относно политиката, които могат да насърчат действията на място и да засилят международното сътрудничество, и ПРИЗОВАВА всички страни, по-специално големите икономики, да подготвят и съобщят дългосрочни стратегии за развитие, включително цел за постигане на нулеви нетни емисии на парникови газове възможно най-скоро и най-късно до 2050 г., както и последващи подсилени НОП, които са в съответствие със запазването на постижимостта на целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5°C и съдържат цели за намаляване на емисиите за цялата икономика, отнасящи се за всички парникови газове.
- НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА Комитета на високо равнище за глобалния преглед да даде политически тласък за успешното приключване на първия глобален преглед преди и по време на петата конференция на страните, изпълняваща функциите на събрание на страните по Парижкото споразумение (CMA5), и ПРИВЕТСТВА резултатите от срещата на върха за амбициите в областта на климата, свикана от генералния секретар на ООН.
31. ПРИВЕТСТВА стартирането на работната програма за смекчаване на изменението на климата с цел спешно засилване на амбицията за смекчаване и изпълнение през това изключително важно десетилетие, както и избора на справедливия енергиен преход за тема на тази година. ПРИЗОВАВА в рамките на работната програма за смекчаване на изменението на климата да се съберат добри практики и да се представят приложими решения, които могат да дадат възможност на всички страни да намалят емисиите от енергийния сектор, който има най-голям потенциал за намаляване на емисиите и осигурява по-ефективните от гледна точка на разходите мерки, вследствие на което е в най-добра позиция да допринесе за повишаването на амбициите и изпълнението през това изключително важно десетилетие.
- НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА годишната министерска кръгла маса относно амбициите до 2030 г. да разгледа тези решения, за да даде политически тласък за тяхното изпълнение на национално равнище, както и за вземането им предвид в НОП с цел увеличаване на глобалните амбиции, и ПРИЗОВАВА всички страни да приемат на COP28 съществено и амбициозно решение относно работната програма за смекчаване на изменението на климата.

32. ПРИВЕТСТВА създаването на работната програма за справедлив преход за набелязване на начини за постигане на целите на Парижкото споразумение и ПОЕМА АНГАЖИМЕНТ да работи конструктивно със страните за постигането на решение относно нейния обхват и структура, което да бъде разгледано и прието от СМА5. ПРИЗОВАВА за ориентирана към хората работна програма, която не пренебрегва никой и създава пространство, в което всички страни и заинтересовани участници, които не са страни по РКООНИК, могат да си сътрудничат, да предоставят и да черпят информация относно справедливия преход и така да повишат капацитета си за осъществяване на справедлив преход на национално равнище, основан на съдържателен и ефективен социален диалог и приобщаващо участие на всички.
33. ПРИВЕТСТВА ползотворния диалог, проведен в рамките на работната програма от Глазгоу – Шарм ел-Шейх относно глобалната цел за адаптиране, който улесни споделянето на различни виждания и запознаването с най-добри практики и опит, които могат да вдъхновят определянето на общи приоритети за глобални действия в подкрепа на напредъка към изпълнението и постигането на глобалната цел за адаптиране. ИЗТЪКВА, че е необходимо да се осигурят условия за приобщаващи процеси на участие на местно равнище и да се защитят най-бедните и най-уязвимите от изменението на климата, и ИЗТЪКВА ОТНОВО твърдия ангажимент на ЕС да даде конструктивен принос за постигането на споразумение на COP28, за да се осигури ефективна рамка, укрепваща с осъществими цели цикъла на политиката за адаптиране, за да се направляват постигането на глобалната цел за адаптиране и прегледът на цялостния напредък, извършен за постигането ѝ.
34. ПРИПОМНЯ призова в рамките на Пакта за климата от Глазгоу към развитите държави, които са страни, до 2025 г. най-малкото да удвоят, в сравнение с равнищата от 2019 г., колективното финансиране, което предоставят за борбата с изменението на климата с цел адаптиране в полза на развиващите се държави, в контекста на постигането на баланс между смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него при предоставянето на увеличени финансови ресурси. ПОДЧЕРТАВА ангажмента на ЕС да бъде начело на колективните усилия за увеличаване на предоставянето и мобилизирането на финансиране за адаптиране със специален акцент върху бедните и уязвимите държави и общности, по-специално най-слабо развитите държави и развиващите се малки островни държави.

35. ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО трайния ангажимент на ЕС за възможно най-бързо цялостно привеждане в действие на мрежата от Сантяго за предотвратяване, минимизиране и справяне със загубите и щетите, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата, посредством избиране от СМА5 на домакин на секретариата на мрежата и консултативен съвет, с цел по-нататъшно укрепване на глобалната координация за катализиране на основана на търсенето техническа помощ от работещите в тази област организации, органи, мрежи и експерти за прилагането на съответните подходи в развиващи се държави, които са особено уязвими от неблагоприятните последици от изменението на климата.
36. ПРИВЕТСТВА работата на секретариата на РКООНИК и на временния комитет за привеждане в действие на новите договорености за финансиране, включително фонд, на ответни действия при загуби и щети, както и за максимално увеличаване на подкрепата от съществуващите договорености за финансиране на ответни действия при загуби и щети, свързани с неблагоприятните последици от изменението на климата. ОЧАКВА препоръките на временния комитет във връзка със загубите и щетите да бъдат разгледани на COP28. ИЗТЪКВА ОТНОВО своя ангажимент за привеждане в действие на решението на COP27 относно нови договорености за финансиране, включително фонд, с цел подпомагане на развиващите се държави, които са особено уязвими от неблагоприятните последици от изменението на климата. ПОДЧЕРТАВА, че при оценката на климатичните рискове и уязвимости е важно да се погледне отвъд традиционните показатели и ОЧАКВА диалогът от Глазгоу между страните, съответните организации и заинтересованите участници да продължи. ПОДЧЕРТАВА, че новите договорености за финансиране, включително фонд, следва да се основават на установените най-важни пропуски в съществуващата финансова уредба в рамките на РКООНИК и Парижкото споразумение и извън тях, трябва да са съсредоточени върху развиващите се държави, които са особено уязвими от неблагоприятните последици от изменението на климата, и да се основават на широка база от донори, както и да вземат предвид координацията, съгласуваността и взаимното допълване със съществуващите договорености за финансиране.

37. ОЧАКВА продължаването на обсъжданията относно определянето на нова колективна количествена цел за финансирането на борбата с изменението на климата в контекста на съдържателни действия за смекчаване и прозрачност на изпълнението, която, надлежно отчитайки нуждите и приоритетите на развиващите се страни, допринася, като глобално усилие на разнообразни публични и частни източници, за изпълнението на целите на Парижкото споразумение, включително в контекста на привеждането на капиталовите потоци в съответствие с целта за постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво климатичните изменения развитие. НАСЪРЧАВА силно провеждането на дискусията относно разширяването на базата от донори за новата колективна количествена цел, която отразява динамичния характер на способностите, в рамките на предстоящите диалози на ниво технически експерти и на министерския диалог на високо равнище по време на COP28. ПРИЗОВАВА всички страни по Парижкото споразумение, които са в състояние да направят това, да допринесат за тези глобални усилия.
38. ПРИВЕТСТВА проведения в Шарм ел-Шейх диалог относно обмена на мнения и по-доброто разбиране на обхвата на член 2, параграф 1, буква в) от Парижкото споразумение и неговото допълване с член 9. ИЗТЪКВА ОТНОВО, че осъществяването на действия за постигане на целта, посочена в член 2, параграф 1, буква в), няма да замени предоставянето на финансиране за борба с изменението на климата на развиващите се държави и свързаните с това ангажименти на развитите държави. НАСЪРЧАВА частния сектор и други ключови заинтересовани страни да увеличат действията си и да участват в тази дискусия с цел намиране на решения за преодоляване на пречките пред мобилизирането на частно финансиране за действията в областта на климата. ОЧАКВА резултатите от двата семинара през 2023 г. и доклада относно обсъжданията на тези семинари, предназначен за разглеждане от CMA5, и ОЧАКВА определянето на нова специална точка в дневния ред на COP28, която да очертае и придвижи напред обсъжданията и общото разбиране за това как да се постигне целта за привеждане на капиталовите потоци в съответствие с целта за постигане на ниски емисии на парникови газове и устойчиво на климатичните изменения развитие като решаващ фактор за мобилизирането на финансиране в голям мащаб. Във връзка с това ИЗТЪКВА работата на Коалицията на министрите на финансите за действия в областта на климата.

39. Въпреки че акцентът трябва да остане върху намаляването на емисиите на национално равнище и увеличаването на поглъщанията, ОТЧИТА, че член 6 има потенциал да позволи по-високи амбиции по отношение на преодоляването на разликата, свързана с ограничаването на глобалното затопляне до 1,5°C и с насърчаването на участието на частния сектор в действията в областта на климата и мобилизирането на финансови и нефинансови ресурси, като същевременно се спазват екологичните и социалните гаранции, зачитат се правата на човека и се осигурява защита срещу рисковете, свързани с климата. ПОДЧЕРТАВА, че задължителното предварително условие е да се гарантира, че използването на член 6 допринася за постигането на дългосрочните цели на Парижкото споразумение, насърчава амбицията, опазва биологичното разнообразие, защитава естествените поглъщатели, подкрепя трансформиращите инвестиции и устойчивото развитие и осигурява екологосъобразност, като същевременно отстоява правата на човека, включително правата на коренното население, както са изложени в Декларацията на ООН за правата на коренното население. ИЗТЪКВА, че е важно механизмите по член 6 да бъдат тясно съгласувани с НОП на приемащите страни, с техните дългосрочни стратегии за развитие и с целите на Парижкото споразумение, като се зачита приносът на приемащите държави и се остави възможност за по-големи амбиции чрез споделяне на ползите от смекчаването на изменението на климата и предотвратяване на застиването на неустойчиви равнища на емисиите, гарантиране на прозрачност и допълняемост, справяне с нетрайността на намаляването на емисиите и избягване на двойното отчитане между участниците по член 6, както и подобряване на надеждността и прозрачността на процесите за измерване, докладване и проверка във всички сектори. ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се осигурят стабилност, изчерпателност и прозрачност по отношение на инфраструктурата и докладването, за да се даде възможност за централизирано проследяване на единиците от тяхното издаване до отмяната им. НАБЛЯГА на необходимостта от изграждане на капацитет в развиващите се страни за стриктно изпълнение на пазарните дейности съгласно Парижкото споразумение. ПРИВЕТСТВА призива за действие за съобразени с Парижкото споразумение пазари на въглеродни емисии, отправен на срещата на върха за нов глобален пакт за финансиране.

40. Е РЕШЕН да работи с всички страни за:

- По-нататъшното насърчаване на прилагането на засилената рамка за прозрачност.
- по-нататъшното насърчаване на приобщаваща дискусия относно бъдещето на РКООНИК с акцент върху рационализиране на програмите и повишаване на ефективността на процеса, като същевременно се гарантира приобщаване, предоставя се по-голямо пространство и се улеснява цифровото участие в рамките на процеса на РКООНИК с цел ангажиране с повишаване на амбициите и засилено изпълнение;
- постигането на напредък по амбициозното изпълнение на работната програма от Глазгоу за действия за овластяване в областта на климата и свързания с нея план за действие;
- отразяването на свързаното с пола измерение, за да се използва пълният потенциал на политиките в областта на климата и да се подпомогне предприемането на всеобхватни действия за постигане на равенство между половете, включително чрез по-нататъшното изпълнение на разширената работна програма от Лима относно равенството между половете и свързания с нея втори план за действие относно равенството между половете;
- постигането на напредък в обсъжданията, водени в рамките на новата съвместна работна програма от Шарм Ел-Шейх, относно изпълнението на действия в областта на климата в селското стопанство и продоволствената сигурност и приемането на пътна карта, в която се очертава работата до COP31 (2026 г.).

41. ИЗТЪКВА значението на действията на заинтересованите участници, които не са страни по РКООНИК, и в рамките на РКООНИК, и НАСЪРЧАВА по-нататъшните им усилия за ефективното изпълнение на Парижкото споразумение и прилагането на резултатите от глобалния преглед, включително чрез Програмата за глобални действия в областта на климата. ПРИЗОВАВА да се положат такива усилия за постигане на целите на Парижкото споразумение, включително чрез прозрачни и сериозни ангажименти за нулеви нетни емисии, които дават възможност за отчетност и са съпътствани от надеждни планове за действие, в съответствие с препоръките на експертната група на високо равнище на генералния секретар на ООН относно ангажиментите за нулеви нетни емисии на недържавни субекти.

42. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ настойчивите призови на гражданското общество, особено от страна на младите хора, за по-амбициозни и по-бързи действия в областта на климата при отчитане на равнопоставеността на поколенията и необходимостта от осъществяване на социално полезен екологичен преход, който е съобразен с потребностите на гражданите; във връзка с това ОТЧИТА значението на участието на обществеността и активното ангажиране, както и на достъпа до информация при планирането и изпълнението на действията в областта на климата.
43. ОТЧИТА водещата роля на местните и регионалните власти за ускоряване и разширяване на действията в областта на климата, при същевременно ефективно ангажиране на гражданите в процеса на трансформация към устойчив начин на живот и устойчиви модели на потребление и производство, и ИЗТЪКВА необходимостта от по-активно участие на местните и регионалните власти в процеса на изпълнение на НОП, националните планове за адаптиране и дългосрочните стратегии за развитие.
44. ПОДЧЕРТАВА значението на инициативите и ангажиментите с участието на множество заинтересовани страни, поети от държави и частни субекти за ускоряване на изпълнението на действията в областта на климата във всички сектори.

ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОЦЕСИ

45. ПОДЧЕРТАВА, че изменението на климата и кризите, свързани със загубата на биологично разнообразие, опустиняването, замърсяването, както и влошаването на качеството на земите, водите и океаните са силно взаимосвързани и се подсилват взаимно, и ИЗТЪКВА, че към тях може да се подходи успешно само чрез съгласуван подход, който включва взаимноизгодни стратегии, с твърди социални и екологични гаранции, в т.ч. природосъобразни решения, определени в рамките на 5-ата Асамблея на ООН по околната среда (UNEP/EA.5/Res.5). НАСЪРЧАВА страните да предвидят природосъобразни решения в НОП, дългосрочните стратегии за развитие и националните планове за адаптиране. ПРИЗОВАВА за по-тясно сътрудничество и засилване на полезните взаимодействия между конвенциите от Рио и други многостранни споразумения в областта на околната среда, както и други имащи отношение инициативи на ООН и международни процеси. ПОДЧЕРТАВА необходимостта от разглеждане на взаимовръзката между водата и климата по решителен и всеобхватен начин.

46. ОСТАВА ТВЪРДО РЕШЕН да засили полезните взаимодействия между РКООНИК и Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие, включително привеждането в съответствие с глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин-Монреал, приета по време на COP15.2 през декември 2022 г. в Монреал, и подкрепата за нейното прилагане, и по-специално цел 8 в нея, и Десетилетието на ООН за възстановяване на екосистемите, и да продължи да реализира напредък по мерките за взаимно укрепване на съпътстващите ползи за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него и за спиране и обръщане на процеса на загуба на биологично разнообразие. ПРИВЕТСТВА сътрудничеството между МКИК и междуправителствената научно-политическа платформа относно биоразнообразието и предлаганите от екосистемите услуги по време на седмия период на оценка, за което беше отправен призив по време на десетото пленарно заседание на платформата. ПРИПОМНЯ Декларацията от Глазгоу относно горите и земеползването с цел спиране и обръщане на тенденцията на загуба на гори и влошаване на качеството на земите до 2030 г.
47. ОСТАВА АНГАЖИРАН да укрепва полезните взаимодействия между РКООНИК и Конвенцията на ООН за борба с опустиняването (UNCCD) посредством инициативи като например Международния алианс за устойчивост на сушите, Форума на ООН по горите, Рамката за намаляване на риска от бедствия от Сендай, Програмата за действие от Адис Абеба и постиженията на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и целите за устойчиво развитие. ПРИВЕТСТВА заключенията на председателя на Общото събрание на Конференцията на ООН за водите през 2023 г. и НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА за бързото им прилагане, като признава централната роля на водата в програмата за устойчиво развитие и изтъква, че водата е ключова възможност за смекчаване на изменението на климата и адаптиране към него. ПРИВЕТСТВА СЪЩО ТАКА резолюцията на Общото събрание на ООН като последващо действие във връзка с Конференцията на ООН за водите през 2023 г., която използва политическия тласък, създаден от конференцията, и предлага перспектива за оформянето на бъдещи действия в областта на водите на равнището на ООН. Във връзка с това ПРИПОМНЯ заключенията на Съвета на ЕС относно водата във външната дейност на ЕС и заключенията на Европейския съвет, в които се признава необходимостта от засилени действия на равнището на ЕС и на световно равнище в областта на водите и се подчертава значението на стратегическия подход към сигурността на водните ресурси.

48. ОСТАВА АНГАЖИРАН да изтъква фундаменталната роля, която устойчивото управление на океаните и водите и здравите екосистеми, свързани с водата, играят за цялостната устойчивост спрямо изменението на климата, както и че е важно действията да бъдат съобразени с Десетилетието на ООН, посветено на океанологията в полза на устойчивото развитие (2021 – 2030 г.), и Десетилетието на ООН за действие в областта на водите (2018 – 2028 г.). Поради това ПРИВЕТСТВА приемането в рамките на Конвенцията на ООН по морско право на Споразумението относно опазването и устойчивото използване на морското биологично разнообразие в зоните, разположени извън националните юрисдикции, и ПРИЗОВАВА за бързото му ратифициране и влизане в сила, както и за спешни действия за опазване на океаните и водите, по-специално в подкрепа на преговорите за разработване на международен правно обвързващ инструмент относно замърсяването с пластмаси, включително в морската среда, като същевременно ИЗТЪКВА необходимостта от конкретни постижения във връзка с ЦУР в областта на климата, океаните и водите.
49. ПРИПОМНЯ, че в доклада на РГ III на МКИК (шести доклад за оценка) международното въздухоплаване и корабоплаването са посочени като сектори, в които са необходими повече действия за намаляване на емисиите. ПРИВЕТСТВА отбелязвания от Международната морска организация (ИМО) напредък в нейната преразгледана стратегия за парниковите газове, която съдържа засилена обща амбиция за постигане на нулеви нетни емисии на парникови газове от международното корабоплаване около 2050 г. с индикативни контролни проверки през 2030 г. и 2040 г. и гарантира внедряването на алтернативни горива с нулеви и почти нулеви емисии на парникови газове до 2030 г. НАСЪРЧАВА ИМО да продължи работата си по разработването и приемането до 2025 г. на средносрочни мерки, които следва да включват стандарт за регулиране на постепенното намаляване на интензитета на емисиите на парникови газове от корабните горива, както и механизъм за ценообразуване на емисиите на парникови газове от морския транспорт. ПРИЗОВАВА държавите — членки на ИКАО, да се споразумеят не по-късно от събранието на ИКАО през 2025 г. за значително увеличаване на равнището на амбиция на CORSIA в съответствие с постигането на дългосрочната ѝ амбициозна цел и на целите на Парижкото споразумение.

50. Съветът отчита решаващата роля на океаните, тяхната функция на „сини погълтители на въглерод“ и абсолютната необходимост от защита, опазване и възстановяване на сухоземните екосистеми, включително горите, както и вътрешните и крайбрежните водни екосистеми, за смекчаването на последиците от изменението на климата, адаптирането към тях и изграждането на устойчивост спрямо тях. ПРИВЕТСТВА годишния диалог по въпросите на океаните и изменението на климата в рамките на РКООНИК.
-